

Sažetak

Mada počeci hospitalne zdravstvene službe u Puli potječu još iz 12. stoljeća, od templarskoga hospicija za siromašne, stare i nemoćne osobe, začetak sadašnje županijske bolnice u Puli treba tražiti u 1896. godini kada je na brežuljku Sv. Mihovila izgrađena prva moderna bolnica. U 14. je stoljeću hospicij premješten unutar gradskih zidina gdje je ostao sve do 1842. U doba Napoleonove Ilirije (1805-1813) postoji Vojna bolnica u Vodnjanu. Godine 1861. za potrebe je vojske i ratne mornarice sagrađena u gradu nova, suvremena bolnica. Zgrada je i danas u upotrebi, jer su u njoj smještene neke od djelatnosti Pulske bolnice.

Začetke hrvatskoga zdravstva u Puli i Istri treba tražiti u 1947. godini. Poslije Drugog svjetskog rata gotovo cjelokupno bolničko osoblje napustilo je Bolnicu, a slično se dogodilo i u ostalim zdravstvenim ustanovama Istre. Godine 1947. godine prve ekipe liječnika i medicinskih sestara poslane su iz nove države, kako bi se u poslijeratnim teškim uvjetima zdravstvena služba ponovno organizirala. U razdoblju od 1961. do 1994. Bolnica je djelovala zajedno s Domom zdravlja Pula pod nazivom "Medicinski centar Pula". Pulska, sada i županijska bolnica ima 19 medicinskih i tri administrativno-tehničke djelatnosti. Ukupan broj zaposlenih je 1.270 djelatnika, a broj ležaja za bolesnike, prema ugovoru s Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje (HZZO), iznosi 506. Djelatnosti bolnice su: Anestezija i reanimacija, Citologija, Dermatovenerologija, Fizikalna terapija, Ginekologija s porodništvom, Infektologija, Interna djelatnost, Laboratorijska djelatnost, Ljekarna, Kirurgija, Neurologija, Nuklearna medicina, Patologija sa sudskom medicinom, Oftalmologija, Otorinolarinologija, Pedijatrija, Psihijatrija, Radiologija i Transfuziologija.

Godine 2000, dijelovi Bolnice premještaju se u bivšu Vojnu bolnicu, pa Bolnica djeluje na dva lokaliteta što je značajan komunikacijski i financijski problem. Znanstvena jedinica osnovana je 1985. godine i prihvaćeni su mnogi znanstveni projekti. Publikacija *Zbornik zdravstva Istre* izlazila je svaku petu godinu od 1967. do 1992. godine, kada je izdana šesti zbornik po redu. Ova je periodika postala nezaobilazni pisani materijal za proučavanje prošlosti i razvitka pulske bolnice istarskog zdravstva. Priručnik *Turistička medicina*, jedna od prvih takvih knjiga u svijetu, naišao je na veliki interes u cijeloj zemlji. Od 2004. izlazi stručno-znanstveni časopis *Glasnik pulske bolnice*.

U Domovinskom ratu sudjelovali su mnogi liječnici, medicinske sestre i drugo osoblje, gotovo na svim bojištima, a preko stotinu djelatnika nagrađeno je Spomenicom Domovinskog rata i drugim odličjima. Liječene su tada stotine ranjenika iz svih krajeva Hrvatske. Ujesen 1996. godine započela je adaptacija napuštene bivše Mornaričke bolnice za potrebe smještaja nekih odjela bolnice. To je učinjeno kao privremeno rješenje do nastavka gradnje bolničke zgrade uz sadašnju zgradu Rodilišta. Službeno preseljenje i otvaranje nove lokacije Bolnice (Mornarička) obavljeno je 30. kolovoza 2000.

Danas u Bolnici radi 193 liječnika, 136 specijalista, 43 specijalizanta, 4 sekundarca i 10 pripravnika. Od toga su 18 specijalista magistri, a troje doktori znanosti. Zaposleno je i 430 medicinskih sestara, te 217 laboranata, inženjera medicinske radiologije, fizioterapeuta i biokemičara. Postdiplomske studije na Zagrebačkom i Riječkom sveučilištu pohađa 29 liječnika. Unazad dvije godine za 37 specijalista odobrena je uža specijalizacija. U ovoj središnjoj i najvećoj istarskoj zdravstvenoj ustanovi, koja danas nosi naziv "Opća bolnica Pula", administrativno osoblje čini oko 8% zaposlenih. Bolnici gravitira preko 160.000 stanovnika Istre. Godišnje se ovdje obavi oko 19.500 suvremenih operacijskih zahvata, hospitalizira oko 25.000 bolesnika iz cijele Županije, iz ostalih dijelova Hrvatske, ali i mnogih turista, kojih broj u vrijeme turističke sezone premašuje ukupno stanovništvo Istre. Kroz polikliničke službe prođe godišnje preko 450.000 osoba. U Bolnici se obavljaju najsloženiji i najsuvremeniji dijagnostički i terapijski postupci suvremenom medicinskom tehnologijom.

Bolnica je kao druga medicinska ustanova u nas osnovala Etičko povjerenstvo i među prvima Povjerenstvo za utvrđivanje moždane smrti. Organizacija Hrvatska donorska mreža potekla je iz Pulske bolnice 1998. godine. Liječnici Bolnice, prim. Mitar i dr. Žgrablić postali su kroz ovu organizaciju prvi europski transplantacijski koordinatori u Hrvatskoj. Istaknuti liječnici Pulske bolnice preveli su i izdali knjigu *Osnove smrti moždanog debila* britanskih autora Hurleya i Pallisa. Ova knjiga danas predstavlja referentni udžbenik za učenje i razumijevanje moždane smrti. Iz godine u godinu rad Bolnice postaje sve značajniji unutar hrvatskoga zdravstva. Tako je u razdoblju od 1993-2007. broj operacijskih zahvata porastao sa 7.656 na 19.590 u 2006. godini. Broj pregledanih bolesnika kroz poliklinike Bolnice kretao se od 378.689 (1997) do sadašnjih 470.000 godišnje. Bolnicu zasigurno čeka uspješna budućnost i ravnopravno mjesto sa sličnim ustanovama u Europskoj Uniji.